

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра вищої математики та інформатики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету математики і
інформатики

Григорій ЖОЛТКЕВИЧ

29 " вертня 20 23 р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

рівень вищої освіти другий (магістерський) рівень

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва)

спеціальність (предметна спеціальність) 014.04 Середня освіта (Математика)
(шифр, назва напрямку)

освітня програма Математика та інформатика
(шифр і назва)

спеціалізація _____
(шифр, назва спеціалізації)

факультет математики і інформатики
(назва факультету)

2023/2024 навчальний рік

Наскрізню програму практики рекомендовано до затвердження вченою радою факультету математики і інформатики

“29” серпня 2023 р., протокол № 8.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Ганна ЧЕРНОВА, канд. пед. наук, доцент,
доцент каф. вищ. матем. та інф.

Програму схвалено на засіданні кафедри вищої математики та інформатики

Протокол від “ 29 ” серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри вищої математики та інформатики

_____ (підпис)

Віктор ЛИСИЦЯ

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми Математика та інформатика

Гарант освітньо-професійної програми Математика та інформатика

_____ (підпис)

Ірина ЖОВТОНІЖКО

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією

факультету математики і інформатики

назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “29” серпня 2023 року № 1.

Голова науково-методичної комісії факультету математики і інформатики

_____ (підпис)

Ольга АНОЩЕНКО

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Наскрізна програма практики складена відповідно до освітньо-професійної програми
«Математика та інформатика»

другий (магістерський) рівень вищої освіти

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 014.04 Середня освіта (Математика)

спеціалізації _____

Практика є обов'язковим компонентом підготовки фахівців із вищою освітою. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення у разі одержання необхідного обсягу практичних знань і умінь відповідно до стандартів освіти.

1. Опис практик

1.1. Мета практик -

1.1.1 підготовка студентів до виконання професійних функцій учителя, який працює в профільних класах, закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення циклу теоретичних дисциплін, а також вдосконалення практичних навичок зі спеціальності для роботи з учнями класів математичного спрямування;

1.1.2 підготовка студентів до виконання професійних функцій викладача вищого навчального закладу, закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення циклу теоретичних дисциплін, а також вдосконалення практичних навичок зі спеціальності.

1.2. Види практик

Курс	Назва практики	Кафедра, що забезпечує організацію	Тривалість практики	Семестр
1	Педагогічна практика у профільних класах	Кафедра вищої математики та інформатики	Денна форма: 12 тижнів без відриву від занять Заочна форма: 5 тижнів без відриву від занять	1
1	Виробнича (асистентська) практика	Кафедра вищої математики та інформатики	Денна форма: 9 тижнів без відриву від занять Заочна форма: 4 тижні без відриву від занять	2

1.3. Основні завдання практик –

1.3.1 формування та подальше вдосконалення необхідних для здійснення професійної діяльності вчителя знань, умінь і навичок працювати в класах з математичною направленістю; удосконалення прийомів групової та індивідуальної роботи з учнями та їх батьками; оволодіння вміннями організації позааудиторної роботи з предмету; набуття досвіду організації та проведення виховної роботи з учнями; формування навичок

психолого-педагогічного спілкування з учнями та їх батьками; підвищення педагогічної культури практикантів;

1.3.2 вивчення передового досвіду викладачів ЗВО; формування та закріплення знань, умінь і навичок, необхідних для професійної діяльності викладача вищих освітніх закладів; набуття досвіду застосування у викладацькій діяльності сучасних освітніх технологій; формування вмінь організації та проведення виховної роботи зі студентами; формування навичок педагогічного спілкування зі студентами та колегами; забезпечення науково-педагогічної підготовки до дослідної роботи.

1.4. Характеристика практик

Усі види практик є обов'язковими начальними дисциплінами.

Курс	Назва практики	Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Семестр	Форма контролю
1	Педагогічна практика у профільних класах	8	240	1	Залік за дворівневою шкалою оцінювання
1	Виробнича (асистентська) практика	6	180	2	Залік за дворівневою шкалою оцінювання

1.5. Заплановані результати практик (рівень знань, умінь, навичок, яких студенти мають досягти на кожному етапі практики)

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: основи фундаментальних дисциплін і професійно-орієнтованих дисциплін, а також основи педагогіки, педагогічної майстерності, основи психології, методик викладання математики та інформатики у закладах загальної середньої освіти (зокрема в класах математичного профілю) та вищих навчальних закладах;

вміти: творчо застосовувати на практиці знання, здобуті під час вивчення навчальних дисциплін, методики їх викладання; правильно обирати методи та прийоми для розв'язання конкретних освітніх завдань; вірно оцінювати й адекватно реагувати на різноманітні педагогічні ситуації, що виникають під час взаємодії зі студентами (учнями); самостійно проводити навчально-виховну роботу в класах математичного профілю; вести шкільну документацію; проводити педагогічну роботу з батьками учнів; складати психолого-педагогічну характеристику на групу (клас) та на окремого студента (учня); оптимально застосовувати на уроках, лекційних і практичних заняттях сучасні технічні засоби навчання; проводити наукову та науково-методичну роботу.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні мати наступні інтегральну та загальні компетентності :

ІК 01. Здатність розв'язувати складні комплексні задачі та практичні проблеми в галузі освіти та інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

ЗК02. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог нормативних документів, що регламентують освітній процес у закладах загальної середньої та професійної освіти.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами та використовувати

зادля ефективного комунікування та представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно чи/та письмово.

ЗК06. Здатність доцільно використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність застосовувати способи і методи навчання, методи самоосвіти задля оволодіння сучасними знаннями.

ЗК09. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК10. Здатність переоцінювати педагогічний досвід, адаптуватися до потреб часу, генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК11. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, ефективно спілкуватися та толерантно ставитися до думки професійних груп різного рівня.

ЗК12. Здатність мотивувати учнів до освітньої діяльності, працювати з учнями на рівних умовах, вести за собою.

ЗК14. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні мати наступні фахові компетентності :

ФК01. Здатність ефективно працювати в областях педагогіки, психології, математики та інформатики.

ФК02. Володіння спеціальною професійною термінологією та уміння її використовувати та передавати.

ФК03. Наявність системи наукових знань із дисциплін фундаментальної та професійної підготовки, здатність до її застосування на практиці.

ФК04. Здатність демонструвати глибокі знання з математики та інформатики.

ФК06. Володіння методикою викладання математики та інформатики, проведення виховної роботи, використання інноваційних та інформаційно-комунікаційних технологій навчання.

ФК07. Здатність в умовах розвитку науки й психолого-педагогічної практики до переоцінки накопиченого досвіду, аналізу своїх можливостей, вміння набувати нові знання, використовувати новітні технології.

ФК08. Здатність проводити заняття в освітніх закладах з використанням сучасних підходів до організації освітнього процесу.

ФК09. Розроблення і використання дидактичних засобів для навчання в освітніх закладах.

ФК10. Здатність користуватися вербальними та невербальними засобами передачі математичної інформації.

ФК11. Здатність працювати із навчально-методичною та науковопредметною літературою.

ФК13. Готовність розробляти навчальні програми спецкурсів, факультативів, гуртків.

ФК15. Здатність розуміти міркування та виокремлювати ланцюги міркувань у доведеннях, а також розташовувати їх у логічній послідовності.

ФК17. Здатність самостійно здобувати за допомогою ІТ і використовувати в практичній діяльності нові знання і вміння, розширювати і поглиблювати своє наукове світосприйняття та професійну реалізацію.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні мати наступні ПРН:

ПРН 02. Знати сучасні концепції, завдання, зміст, методи, організаційні форми і засоби загальної середньої та професійної освіти; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу з математики та інформатики.

ПРН 03. Володіти методами і прийомами навчання математики та інформатики у закладі загальної середньої та професійної освіти.

ПРН 04. Застосовувати базові знання математичного моделювання та математичних

методів в освіті/педагогіці в обсязі, необхідному для використання у професійній діяльності, у проведенні досліджень, впровадженні інновацій.

ПРН 07. Здійснювати психолого-педагогічне керівництво особистісним розвитком учнів.

ПРН 10. Усно й письмово спілкуватися державною та іноземною мовами з професійних питань, опрацьовувати дані з різних джерел.

ПРН 11. Володіти методикою проведення лекційних, практичних і лабораторних робіт при навчанні учнів математики та інформатики на профільному середньому рівні освіти.

ПРН 12. Планувати педагогічну діяльність, визначати і обґрунтовувати педагогічні задачі; вибирати комплекс ефективних систем та педагогічних технологій для навчання учнів.

ПРН 13. Створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища предметних галузей математики та інформатики в системі середньої та професійної освіти.

ПРН 15. Уміння організовувати ефективну діяльність з формування ключових компетентностей учнів у процесі навчання математики та інформатики у закладах середньої та професійної освіти.

ПРН 16. Демонструвати здатність формувати і розвивати математичну та цифрову компетентності учнів.

ПРН 18. Застосовувати цифрові технології наукових досліджень в галузі освіти/педагогіки, предметних спеціальностях середньої та професійної освіти при вивченні дисциплін математичного циклу.

ПРН 19. Аналізувати, проектувати, впроваджувати та вдосконалювати навчально-методичне забезпечення дисциплін з математики та інформатики; професійно здійснювати методичний аналіз навчального матеріалу шкільних підручників з математики та інформатики.

ПРН 23. Демонструвати уміння вести фахову освітню документацію освітнього процесу.

2. Зміст практик

2.1. Педагогічна практика у профільних класах (назва практики)

- 2.1.1 складання індивідуального плану педагогічної практики;
- 2.1.2 вивчення необхідних для проведення освітньої діяльності шкільних підручників з предмету та інших навчально-методичних джерел;
- 2.1.3 відвідування й аналіз уроків досвідчених учителів і студентів-практикантів;
- 2.1.4 підготовка і проведення уроків у закріпленому класі, в тому числі й залікового;
- 2.1.5 організація індивідуальної роботи з обдарованими і слабовстигаючими учнями;
- 2.1.6 розробка дидактичних матеріалів до уроків;
- 2.1.7 вивчення шкільної документації;
- 2.1.8 удосконалення техніки педагогічного спілкування;
- 2.1.9 вивчення досвіду роботи класного керівника в закріпленому класі;
- 2.1.10 самостійне проведення виховної роботи з учнями з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, у тому числі й залікового заходу;
- 2.1.11 складання психолого-педагогічної характеристики класу та окремих учнів;
- 2.1.12 участь у методичній роботі закладу загальної середньої освіти (методичні об'єднання вчителів-предметників, наради класних керівників, педагогічні ради закладу загальної середньої освіти та ін.), проведення психолого-педагогічних досліджень у період практики.

2.2. Асистентська практика (назва практики)

- 2.2.1 складання індивідуального плану виробничої (асистентської) практики;
- 2.2.2 вивчення необхідної для проведення освітньої діяльності у ЗВО навчально-методичної літератури;
- 2.2.3 відвідування та аналіз лекцій, семінарських і практичних занять досвідчених викладачів і студентів-практикантів;
- 2.2.4 підготовка та проведення занять у закріпленій студентській групі, в тому числі й залікового;
- 2.2.5 організація індивідуальної навчально-виховної роботи зі студентами;
- 2.2.6 розробка дидактичних матеріалів до занять;
- 2.2.7 проведення виховної роботи зі студентами закріпленої групи, в тому числі й залікового заходу;
- 2.2.8 складання психолого-педагогічної характеристики на окремого студента;
- 2.2.9 участь у науковій і навчально-методичній діяльності кафедри, проведення психолого-педагогічних досліджень.

3. Вимоги до баз практик

Бази практики зобов'язуються:

- 3.1. Прийняти студентів на практику згідно з календарним планом.
- 3.2. Призначити наказом кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою.
- 3.3. Створити необхідні умови для виконання студентами програми практики, не допускати використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності.
- 3.4. Забезпечити студентам умови безпечної роботи на кожному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: ввідний та на робочому місці. У разі потреби навчати студентів-практикантів безпечних методів праці.

3.5. Надати студентам-практикантам і керівникам практики від університету можливість користуватися бібліотекою, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.

3.6. Забезпечити облік виходів на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, Правил внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти університет.

3.7. Після закінчення практики дати характеристику на кожного студента-практиканта, в котрій відобразити якості підготовленого ним звіту.

4. Організація проведення та керівництво практиками

4.1. Звітна документація, яку має підготувати студент

Педагогічна практика у профільних класах:

4.1.1 характеристика студента-практиканта, завірена директором навчального закладу чи установи;

4.1.2 звіт студента про педагогічну практику;

4.1.3 план-конспект залікового уроку;

4.1.4 план-конспект виховного заходу;

4.1.5 психолого-педагогічна характеристика на окремого учня класу;

4.1.6 аналіз уроку вчителя-предметника чи іншого студента-практиканта.

Якщо студент проходить практику на кафедрі (за рішенням завідувача кафедри), то він прикріплюється до студентської групи. Відповідно звітна документація для таких студентів-практикантів наступна:

- 1) Характеристика студента-практиканта, завірена завідувачем кафедри.
- 2) Звіт студента про педагогічну практику.
- 3) План-конспект залікового заняття.
- 4) План-конспект виховного заходу.
- 5) Психолого-педагогічна характеристика на одного студента з групи.
- 6) Аналіз заняття викладача-предметника чи іншого студента-практиканта.

Якщо студент проходить практику дистанційно, то передбачена робота з учнями (проведення уроків, консультацій, виховних заходів, опитувань/анкетувань) за допомогою засобів Інтернет (E-mail, Skype, Google Meet, Zoom, Google Class тощо). Відповідно звітна документація для таких студентів-практикантів не змінюється.

Виробнича (асистентська) практика:

4.1.1 характеристика студента-практиканта, завірена завідувачем кафедри;

4.1.2 звіт про виробничу (асистентську) практику;

4.1.3 план-конспект залікового заняття;

4.1.4 план-конспект виховного заходу;

4.1.5 психолого-педагогічна характеристика студентської групи;

4.1.6 аналіз заняття викладача-предметника чи іншого студента-практиканта.

Якщо студент проходить практику дистанційно (за згодою кафедри), то передбачена робота зі студентами (проведення навчальних занять, консультацій, виховних заходів, опитувань/анкетувань) за допомогою засобів Інтернет (E-mail, Skype, Google Meet, Zoom, Google Class тощо). Відповідно звітна документація для таких студентів-практикантів не змінюється.

4.2. Організація проведення практики:

Педагогічна практика у профільних класах: проведення установчої конференції факультетським керівником практики, постійна робота адміністрації та педагогічного колективу навчального закладу чи установи зі студентами-практикантами, консультування студентів викладачами з кафедри педагогіки та кафедри прикладної психології, контроль групових керівників практики від кафедр, надання порад і вказівок від керівника практики по факультету, проведення звітної підсумкової конференції (залік) факультетським керівником практики.

Виробнича (асистентська) практика: проведення установчої конференції факультетським керівником практики, консультування студентів викладачами з кафедри педагогіки та кафедри психології, контроль групових керівників практики від кафедр, надання порад і вказівок від керівника практики по факультету, проведення звітної підсумкової конференції (залік) факультетським керівником практики.

4.3. Обов'язки керівника практики:

Педагогічна практика у профільних класах.

4.3.1. **Керівник практики від факультету:** перед початком практики контролює підготовленість баз практики; бере участь у підготовці навчально-методичної документації з організації та проведення практик; контролює проведення всіх організаційних заходів: інструктажів про порядок проходження практики, з охорони праці, пожежної безпеки та промислової санітарії; надання студентам-практикантам необхідних документів; проводить установчу та підсумкову навчально-методичні конференції за результатами практики; координує роботу керівників груп; звітує декану факультету, вченій раді факультету про результати проведення практики.

4.3.2. **Груповий керівник практики:** бере участь у підготовці навчально-методичної документації з організації та проведення практики у класах математичного спрямування; забезпечує у своїй групі проведення всіх організаційних заходів з підготовки та проведення практики; повідомляє студентів про систему звітності з практики; у тісному контакті з керівником практики від бази практики забезпечує високу якість її проходження згідно з програмою; контролює забезпечення нормальних умов праці і побуту студентів та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці, техніки безпеки та безпеки життєдіяльності; приймає і перевіряє звіти студентів з практики, надає відгук про їхню роботу на базі практики; приймає заліки з практики; звітує завідувачу кафедри про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення практики студентів.

4.3.3. **Викладач педагогіки:** здійснює методичне керівництво педагогічною практикою студентів у профільних класах, консультує їх з актуальних питань навчання, виховання, професійної орієнтації; планує сумісно з класним керівником виховну роботу практикантів з учнями, консультує їх і забезпечує виконання завдань; відвідує уроки та позакласні заняття практикантів, надає допомогу у підготовці та проведенні уроків і виховних заходів, оцінює ці заняття та заходи сумісно із груповим керівником; допомагає практикантам відібрати необхідну науково-методичну літератури для успішного проходження практики; бере участь в установчій і підсумковій конференціях з педагогічної практики; бере участь у проведенні заліку з практики, визначенні загальної оцінки, складенні звіту факультетського керівника за результатами практики.

4.3.4. **Викладач психології:** розробляє завдання з психолого-педагогічного вивчення окремого учня; вибірково відвідує уроки та позакласні заходи практикантів, бере участь у їх аналізі; керує роботою студентів із дослідження особистості окремого учня та усього класу; бере участь в установчій і підсумковій конференціях з педагогічної практики; бере

участь у проведенні заліку з педагогічної практики у профільних класах та виставленні загальної оцінки.

Виробнича (асистентська) практика.

4.3.1. Керівник практики від факультету: перед початком практики контролює підготовленість баз практики (встановлює зв'язки з кафедрами ЗВО як базами практики); бере участь у підготовці навчально-методичної документації з організації та проведення практик; контролює надання студентам-практикантам необхідних документів; проводить установчу та підсумкову (залік) навчально-методичні конференції за результатами практики; координує роботу керівників груп; звітує декану факультету, вченій раді факультету про результати проведення практики.

4.3.2. Груповий керівник практики: бере участь у підготовці навчально-методичної документації з організації та проведення практики; забезпечує у своїй групі проведення всіх організаційних заходів з підготовки та проведення практики; повідомляє студентів про систему звітності з практики; у тісному контакті з керівником практики від бази практики забезпечує високу якість її проходження згідно з програмою; контролює забезпечення нормальних умов праці і побуту студентів та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці, техніки безпеки та безпеки життєдіяльності; допомагає практикантам у підготовці та проведенні аудиторних занять у прикріпленій групі; приймає і перевіряє звіти студентів з практики, надає відгук про їхню роботу на базі практики; звітує завідувачу кафедри про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення практики студентів.

4.3.3. Викладач педагогіки: здійснює методичне керівництво виробничою (асистентською) практикою студентів, консультує їх із питань організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі; разом з іншими керівниками практики надає допомогу студентам у плануванні навчально-виховної роботи в закріпленій студентській групі; допомагає практикантам у підготовці та проведенні виховних заходів зі студентами, оцінює якість їх реалізації; забезпечує практикантів необхідною науково-методичною літературою з питань навчально-виховної діяльності ЗВО; бере участь в установчій підсумковій конференціях з асистентської практики; бере участь у визначенні загальної оцінки.

4.3.4. Викладач психології: розробляє завдання з психолого-педагогічного вивчення одного студента з групи; вибірково відвідує проведені практикантами заняття та виховні заходи, бере участь у їх аналізі; керує роботою студентів із дослідження студентської групи; бере участь в установчій і підсумковій конференціях з асистентської практики; бере участь у проведенні заліку з асистентської практики та виставленні загальної оцінки.

5. Підбиття підсумків практик, методи контролю та схема нарахування балів

На протязі практики здійснюється контроль за підготовкою навчально-методичної документації з організації та проведення практики з боку бази практики, групового та факультетського керівників, викладачів педагогіки та психології, складання та захист звіту за результатами практики (залік).

Підбиття підсумків практики проводить факультетський керівник практики під час звітної конференції студентів по закінченню практики. Студенти здають відповідну звітну документацію, за якою факультетський керівник проводить співбесіду.

Схема нарахування балів за педагогічну практику у профільних класах

Поточний контроль, самостійна робота				Залікова робота	Сума
План-конспект	План-конспект	Психолого-	Разом		

залікового уроку, аналіз уроку	виховного заходу	педагогічна характеристика на окремого учня класу		(оформлення звіту про педагогічну практику)	
20	20	20	60	40	100

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання, а саме: 1) план-конспект залікового уроку, аналіз уроку – мінімально 5 балів; 2) план-конспект виховного заходу – мінімально 5 балів; 3) психолого-педагогічна характеристика класу – мінімально 5 балів.

Критерії оцінювання завдань поточного контролю та результатів педагогічної практики представлені у відповідній Робочій програмі навчальної дисципліни «Педагогічна практика».

Схема нарахування балів за виробничу (асистентську) практику

Поточний контроль, самостійна робота				Залікова робота (оформлення звіту про асистентську практику)	Сума
План-конспект залікового заняття, аналіз заняття	План-конспект виховного заходу	Психолого- педагогічна характеристика студентської групи	Разом		
20	20	20	60	40	100

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання, а саме: 1) план-конспект залікового уроку, аналіз уроку – мінімально 5 балів; 2) план-конспект виховного заходу – мінімально 5 балів; 3) психолого-педагогічна характеристика класу – мінімально 5 балів.

Критерії оцінювання завдань поточного контролю та результатів виробничої (асистентської) практики представлені у відповідній Робочій програмі навчальної дисципліни «Виробнича (асистентська) практика».

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90-100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	незараховано

6. Рекомендована література (у разі потреби)

Основна література

1. Барболіна Т. М. Шкільний курс інформатики та методика його викладання : Частина 1. Загальна методика : навч. посіб. Полтава : Полтав. держ. пед. університет ім. В. Г. Короленка, 2007. 124 с.
2. Барболіна Т. М. Шкільний курс інформатики та методика його викладання : Частина 2. Часткова методика : навч. посіб. Полтава : Полтав. держ. пед. університет ім. В. Г. Короленка, 2008. 116 с.
3. Бевз Г. П. Методи навчання математики : навч.-метод. посіб. Київ : Генеза, 2010. 117 с.
4. Лозова В. І., Троцько Г. В. Теоретичні основи виховання і навчання : навч. посіб. 2-е вид., випр. і доп. Харків : «ОВС», 2002. 400 с.
5. Слєпкань З. І. Методика навчання математики : підручник. 2-е вид., допов. і перероб. Київ : Вища школа, 2006. 582 с.

Допоміжна література

1. Зязюн І. А., Крамущенко Л. В., Кривонос І. Ф. Педагогічна майстерність : підручник / за ред. І. А. Зязюна. 2-е вид., допов. і переробл. Київ : Вища школа, 2004. 422 с.
2. Педагогічна майстерність : хрестоматія : навч. посіб. / Упоряд.: І. А. Зязюн, Н. Г. Базилевич, Т. Г. Дмитренко та ін. ; за ред. І. А. Зязюна. Київ : СПД Богданова А. М., 2008. 462 с.

Додатки

Додаток 1

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
ЗВІТ
про педагогічну практику у профільних класах
студента 1 курсу магістратури факультету математики і інформатики

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

що пройшов практику з _____ по _____ в _____

(повна назва та адреса навчального закладу / установи)

1. Навчальна робота

1.1. Практика проведена в _____ класі з _____

(назва дисципліни)

1.2. Був прикріплений до _____ – вчителя математики / інформатики,
_____ – класного керівника.

1.3. Відвідано уроків:

у прикріпленого вчителя _____

у вчителів інших дисциплін _____

(перечислити дисципліни)

у практикантів _____

1.4. Провів уроків у освітньому закладі _____, у тому числі залікових _____

1.5. Провів інших видів навчальної роботи _____

1.6. Взяв участь в обговоренні (аналізі) _____ уроків практикантів

2. Виховна робота

2.1. Провів _____ виховних заходів, у тому числі _____ залікових

2.2. Види і форми виховної роботи _____

3. Методична робота

3.1. Виготовлено навчальні посібники, розроблено дидактичний матеріал

(вказати назву посібника, перелічити розробки)

3.2. Вивчив навчально-методичну літературу з організації навчально-виховного процесу та життя закладу загальної середньої освіти

4. Висновки студента з педагогічної практики

5. Перелік документів, що додаються до звіту

- 1) характеристика студента-практиканта;
- 2) план-конспект залікового уроку;
- 3) план-конспект виховного заходу;
- 4) психолого-педагогічна характеристика на окремого учня класу;
- 5) аналіз уроку.

Схема аналізу уроку

вчителя-предметника чи студента-практиканта

Дата відвідування « ____ » _____ 20__ р.
 Клас _____ Учнів за списком _____ Присутніх _____
 Предмет _____
 ПІБ учителя чи студента-практиканта _____
 Мета відвідування заняття _____

Тема уроку _____
 Мета уроку _____
 Обладнання _____
 Тип уроку (засвоєння нових знань, закріплення та систематизації знань, комбінований, нестандартний) _____
 Контроль, перевірка, корекція знань _____

1. Наявність робочих документів учителя (програма, календарний план, поурочний план)

Хід уроку: _____

2. Система перевірки знань: (необхідне підкреслити)

Методи:

- біля дошки	- спрощенні
- з місця	- програмовані
- комбіновані	- диференційовані

Форма опитування:

- індивідуальна	- фронтальна
- групова	- письмова

Складання питань (чітко, недостатньо чітко, нечітко) _____

Опитано учнів _____ Виставлено оцінок _____:

високий рівень _____, достатній рівень _____,
 середній рівень _____, початковий рівень _____.

Реальність оцінок (завищено, занижено, мотивовано) _____

3. Вивчення нового матеріалу (науковість, практична спрямованість, зв'язок навчання з вихованням, доступність, послідовність, чіткість, опора на вивчене, робота з підручником, міжпредметні зв'язки) _____

4. Закріплення вивченого матеріалу (опитування, наведення прикладів, розв'язання задач, виконання вправ, письмове опитування, диференційоване опитування) _____

5. Засвоєння нового матеріалу (відмінно, добре, задовільно) _____

6. Інтерес учнів до уроку (високий, задовільний, низький) _____

7. Раціональність домашнього завдання (задано вчасно, пояснено, з елементами творчості, різнорівневе, з урахуванням здібностей учнів) _____

8. Комунікабельність учителя, педагогічний такт (володіє, частково, не володіє) _____

9. Дисципліна учнів (добра, задовільна, незадовільна) _____

10. Висновки:

– досягнення мети (повністю, частково, не досягнуто) _____

– виконання вимог програми (виконано, не виконано, частково) _____

– завдання уроку поставлені (чітко, нечітко, не поставлені) _____

Використання прийомів та методів (оптимальні, частково оптимальні): _____

1) словесні (пояснення, бесіда, розповідь, лекція, семінар) _____

2) наукові (робота з підручником, схемами, картками, графіками) _____

3) практичні (лабораторна робота, практична робота, план, анотація, рецензія, тези) _____

4) інтерактивні _____

5) ігрові _____

6) контролю та самоконтролю (усне опитування, контрольна робота, самостійна робота, тести) _____

7) диференційований підхід (робота з обдарованими дітьми, зі слабо встигаючими дітьми, групова, індивідуальна) _____

– виділення головного (виділено, нечітко виділено) _____

– розвиток (творчих можливостей учнів, логічного мислення, пізнавальної активності) _____

Висновки: урок проведено на _____ методичному та організаційному рівні _____

Рекомендації: _____

ВІДОМІСТЬ
на виплату коштів учителям

(повна назва навчального закладу, установи)
за проведення педагогічної практики у профільних класах
студентів 1 курсу магістратури факультету математики і інформатики
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
в період з _____ до _____ р.

Адреса навчального закладу, телефон:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по-батькові	Посада	Кількість студентів	Кількість годин	Дані для бухгалтерії	
					Домашня адреса	Ідентифікаційний номер
1.						
2.						
3.						
4.						

Директор
закладу загальної
середньої освіти

Факультетський керівник
педагогічної практики

Керівник практики
ХНУ

КЕРІВНИКУ

НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИКУ

/є підставою для зарахування на практику/

Згідно з угодою від „___” _____ 20__ року № _____, яку укладено з

(повне найменування підприємства, організації, установи)

направляємо на практику студентів ___ курсу, які навчаються за напрямом підготовки (спеціальністю)

Назва практики _____

Строки практики з „___” _____ 20__ року

по „___” _____ 20__ року

Керівник практики від кафедри, циклової комісії _____

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

ПРІЗВИЦА, ІМЕНА ТА ПО БАТЬКОВІ СТУДЕНТІВ

Керівник виробничої практики ЗВО _____.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1.7. Забезпечити облік виходу на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти вищий навчальний заклад.

1.8. Після закінчення практики дати характеристику на кожного студента-практиканта, в котрій відобразити якості підготовленого ним звіту.

1.9. Додаткові умови _____

2. Вищий навчальний заклад зобов'язується:
- 2.1. За два місяці до початку практики надати базі практики для погодження програму практики, а не пізніше ніж за тиждень – список студентів, які направляються на практику.
 - 2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.
 - 2.3. Забезпечити додержання студентами трудової дисципліни і правил внутрішнього розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, якщо вони сталися з студентами під час проходження практики.
3. Відповідальність сторін за невиконання угоди.
- 3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно з законодавством про працю України.
 - 3.2. Всі суперечки, що виникають між сторонами за цією угодою, вирішуються у встановленому порядку.
 - 3.3. Договір набуває сили після її підписання сторонами і діє до кінця практики згідно з календарним планом.
 - 3.4. Договір складений у двох примірниках: по одному - базі практики і університету.
4. Місцезнаходження сторін і розрахункові рахунки:
Навчального закладу _____

Бази практики _____

Підписи та печатки:

Вищий навчальний заклад:

База практики:

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. “_____” _____ 20__ року

М.П. “_____” _____ 20__ року

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ЗВІТ
про виробничу (асистентську) практику студента
1 курсу магістратури факультету математики і інформатики

що пройшов практику з _____ (прізвище, ім'я, по батькові студента) по _____ на кафедрі _____

(назва та адреса навчального закладу / установи)

1. Навчальна робота

1.1. Практика проведена у групі _____ з _____ (назва дисципліни)

1.2. Був прикріплений до викладача _____

1.3. Відвідано занять:

у прикріпленого викладача _____

у викладачів інших дисциплін _____

(перечислити дисципліни)

у практикантів _____

1.4. Провів заняття _____, у тому числі залікових _____

1.5. Провів інших видів навчальної роботи _____

1.6. Взяв участь в обговоренні (аналізі) _____ занять практикантів

2. Виховна робота

2.1. Провів _____ виховних заходів, у тому числі _____ залікових

2.2. Види і форми виховної роботи _____

3. Методична робота

3.1. Виготовив навчальні посібники _____ (назва)

3.2. Вивчив навчально-методичну літературу з організації навчально-виховного процесу та життя закладу загальної середньої освіти

4. Висновки студента з педагогічної практики

5. Перелік документів, що додаються до звіту

- 1) характеристика студента-практиканта;
- 2) план-конспект залікового заняття;
- 3) план-конспект виховного заходу;
- 4) психолого-педагогічна характеристика на одного студента з групи;
- 5) аналіз заняття.

АНАЛІЗ ЗАНЯТТЯ ВИКЛАДАЧА-ПРЕДМЕТНИКА ЧИ СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА

Виконав студент факультету математики і інформатики _____ групи

ПІБ студента _____

Дата відвідування « ____ » _____ 20 ____ р.

Група _____ Студентів за списком _____ Присутніх _____

Предмет _____

ПІБ викладача чи студента-практиканта _____

Мета відвідування заняття _____

Тема заняття _____

Мета заняття _____

Обладнання _____

Тип заняття (лекція, практичне заняття, семінар, лабораторний практикум) _____

Контроль, перевірка, корекція знань _____

1. Наявність робочих документів викладача (план-конспект лекції чи практичного заняття, робоча програма з навчальної дисципліни) _____

Хід заняття: _____

2. Система перевірки знань: (необхідне підкреслити)

Методи:

- біля дошки	- спрощенні
- з місця	- програмовані
- комбіновані	- диференційовані

Форма опитування:

- індивідуальна	- фронтальна
- групова	- письмова

Складання питань (чітко, недостатньо чітко, нечітко) _____

Опитано студентів _____ Виставлено оцінок за виконанні завдання _____:

високий рівень _____, достатній рівень _____,

середній рівень _____, початковий рівень _____.

Реальність оцінок (завищено, занижено, мотивовано) _____

3. Вивчення нового матеріалу (науковість, практична спрямованість, зв'язок навчання з вихованням, доступність, послідовність, чіткість, опора на вивчене, робота з підручником, міжпредметні зв'язки) _____**4. Закріплення вивченого матеріалу** (опитування, наведення прикладів, розв'язання задач, виконання вправ, письмове опитування, диференційоване опитування) _____**5. Засвоєння нового матеріалу** (відмінно, добре, задовільно) _____

6. **Інтерес студентів до заняття** (високий, задовільний, низький) _____

7. **Раціональність домашнього завдання** (задано вчасно, пояснено, з елементами творчості, різнорівневе, з урахуванням здібностей студентів) _____

8. **Комунікабельність викладача, педагогічний такт** (володіє, частково володіє, не володіє) _____

9. **Дисципліна студентів** (добра, задовільна, незадовільна) _____

10. Висновки:

– досягнення мети (повністю, частково, не досягнуто) _____

– виконання вимог робочої програми (виконано, не виконано, частково) _____

– завдання заняття поставлені (чітко, нечітко, не поставлені) _____

Використання прийомів та методів (оптимальні, частково оптимальні): _____

1) словесні (пояснення, бесіда, розповідь, лекція, семінар) _____

2) наукові (робота з підручником, схемами, картками, графіками) _____

3) практичні (лабораторна робота, практична робота, план, анотація, рецензія, тези) _____

4) інтерактивні _____

5) ігрові _____

6) контролю та самоконтролю (усне опитування, контрольна робота, самостійна робота, тести) _____

7) диференційований підхід (робота з обдарованими студентами, зі слабовстигаючими студентами, групова, індивідуальна) _____

– виділення головного (виділено, нечітко виділено) _____

– розвиток (творчих можливостей студентів, логічного мислення, пізнавальної активності) _____

Висновки: заняття проведено на _____ методичному та організаційному рівні _____

Рекомендації: _____

РЕЄСТРАЦІЯ
вступного інструктажу з охорони праці для студентів
під час трудового та професійного навчання
ФАКУЛЬТЕТ МАТЕМАТИКИ І ІНФОРМАТИКИ

_____ курс (групи _____)

Вступний інструктаж проводиться за інструкцією з охорони праці № 55

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові особи, яку інструктують	Дата проведення інструктажу	Прізвище, ім'я, по батькові особи, яка проводила інструктаж	Підпис	
				особа, яка проводила інструктаж	особи, яку інструкт ують
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
22.					
23.					
24.					
25.					